

[Poul Møller.]

syge parti. Det ligger på sottesengen, og derfor er dets indflydelse og mulighed for at gennemføre liberale synspunkter i regeringen naturligvis overordentlig ringe, i særdeleshed da det store regeringsparti skæver mere til venstre end til højre her i salen — med venstre tænker jeg ikke på partiet venstre.

Den højtærede udenrigsministers betragtninger, som jeg gerne vil takke for — hvis udenrigsministeren havde været til stede, ville jeg i særdeleshed have takket ham. . . . (Statsministeren [Kampmann]: Jeg skal bringe det videre!). Jeg takker den højtærede statsminister for imødekommenhed.

Den højtærede udenrigsministers tale indeholdt nogle almindelige betragtninger over de udenrigspolitiske begivenheder, og disse almindelige betragtninger frister mig ikke til kommentarer. Det var jo nærmere et referat, endda et stærkt sammentrængt referat, af begivenheder, som har fundet sted, og som vi alle kender, end et forsøg på at løfte blot en flig af det slør, bag hvilket fremtiden gemmer sig.

Jeg forstår naturligvis udmærket vel, at den højtærede udenrigsminister nødvendig vil være spåmand, men når han aldeles afholder sig fra vurderinger, afgiver hans tale heller ikke stof til kommentarer. Vi har bemærket os fra vor side den bebudelse, han giver af et regeringsforslag til efteråret vedrørende udviklingslandene, og vi kan tilsige den høje regering en velvillig behandling af dette spørgsmål.

For at undgå blot den mindste anledning til misforståelse vil jeg gerne understrege, at det konservative folkeparti selvfølgelig anser det for Danmarks pligt igennem vor fiskeriinspektion at sikre de færreste fiskeriinteresser, og vi kan ganske give vor tilslutning til den holdning, den danske regering har indtaget over for den britiske regering i sagen om trawleren „Red Crusader“s arrestation. Jeg skal ikke — som det ærede medlem hr. Per Hækkerup i sagens anledning følte sig kaldet til — komme ind på det indre socialistiske opgør mellem de to socialistpartier i Danmark og England.

For få dage siden havde jeg lejlighed til at overvære de danske årsmøder i Sydslesvig, og jeg føler trang til fra denne talerstol at fremhæve som mit indtryk, at der i dag

synes at være mere optimisme blandt de danske ledere dernede, end tilfældet har været i de senere år. De er sat på en udpost, som kræver al mulig støtte heroppefra. Det tyske Wirtschaftswunder i forbindelse med opdelingen af det tyske folk i 2 partier vanskeliggør selvsagt muligheden for at øge tilslutningen til det danske arbejde; men der er for mig ikke fjerneste tvivl om, at der i grænselandet udføres et særdeles solidt arbejde, som vil være af den største betydning for den danske og for den nordiske kultur.

Denne betydning beror ikke alene på det antal, der engagerer sig som danske, men tillige på den påvirkning, den danske kultur gennem denne indsats udøver på vore tyske naboer — for der er selvsagt kulturelle forskelle på dansk og tysk. Det ville være forkert at benægte det, og det er rigtigt at fremhæve det på et tidspunkt, da en europæisk enhed tilstræbes. Den sidste udvikling om markedsplanerne, som den højtærede udenrigsminister gav en redegørelse for, har måske bragt os nærmere i hvert fald en dansk tilslutning til de seks, til Centraleuropa. Det vil igen sige — hvis det kommer til at gå således — at den dansk-tyske toldgrænse efterhånden forsvinder. Mange har i de sidste måneder været bekymret for de kulturelle konsekvenser af en sådan markedsdannelse, og det er jo forståeligt. Kan vi bevare vort kulturelle særpræg, vor kultur, når den udsættes for en kraftigere påvirkning end tidligere? Vi ved, hvordan tysk kultur i så mange henseender vandt indpas i fortidens helstat over det tyske Holsten til Danmark. Jeg hører ikke til pessimisterne. Vor fælles vesteuropæiske kultur er ganske vist på mange måder ved at blive omformet. Industrialiseringen, den overvældende tekniske revolution, vi oplever, den voksende centralisering med de enorme storbydannelse i Vesteuropa har på afgørende vis forandret menneskenes levevilkår og dermed tillige deres levevis. Værdimålene udsættes for stadige forandringer, og rodløsheden truer dermed de unge generationer. Denne tendens forstærkes af den om sig gribende konformisme, som ikke mindst tidens salgsteknik fører med sig. Alt dette er imidlertid fællesproblemer for den del af Vesteuropa, der hastigt bevæger sig ind i industrialismen.